

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1908

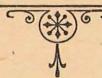
UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

3DIE HEFTE

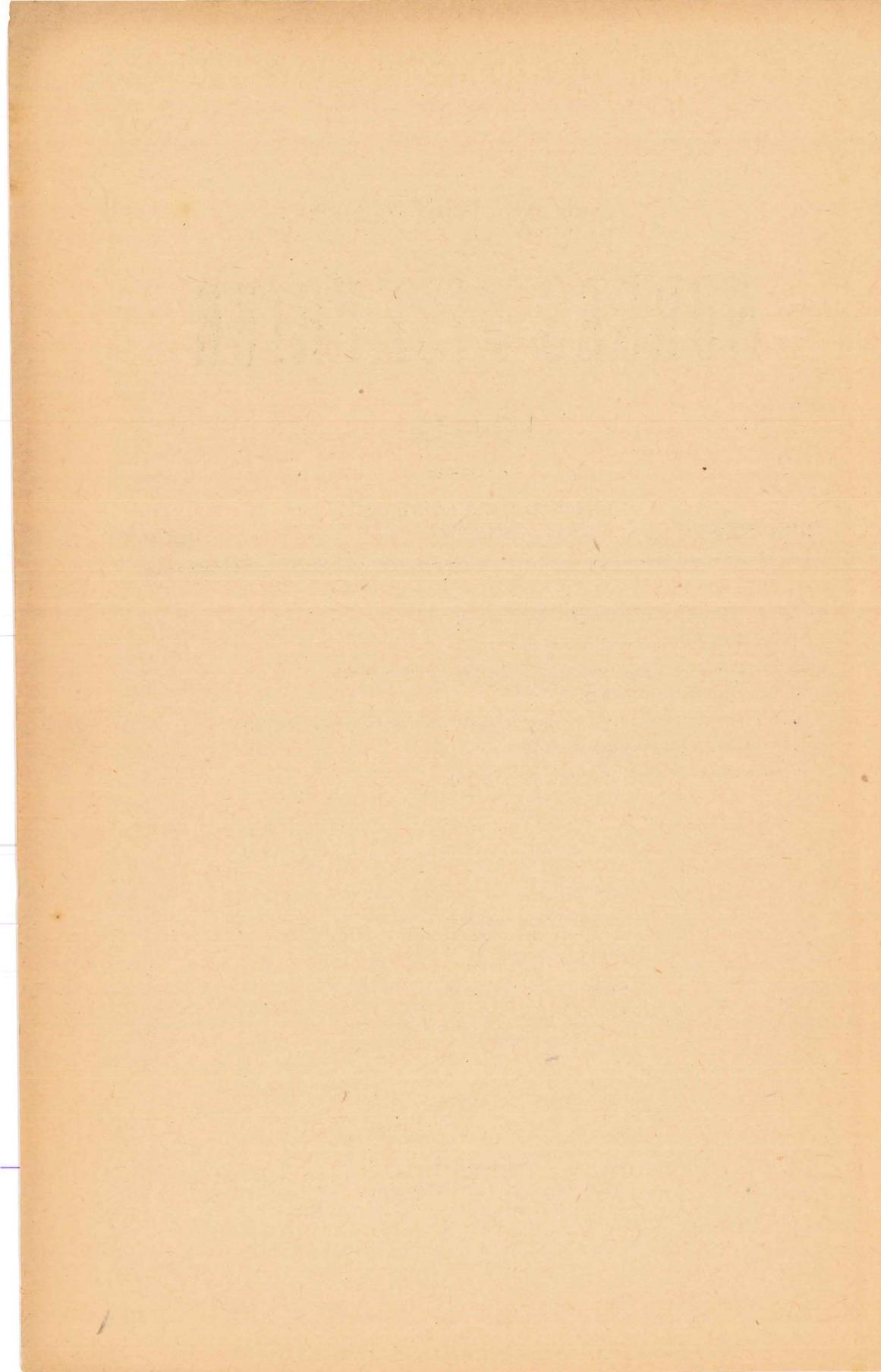
1908

Fiskeriinspektør Buvik: Beretninger:

1. Østlandsfisket vinteren 1907—1908.
2. Drivgarnsfisket etter storsild for nordvest- og vestkysten.
3. Om vaarsildefisket i 1908.
4. Vaartorskefisket i 1908 i Nordre-Bergenhus og Søndre vaarsildedistrikt.
5. Vaarsilde- og torskefisket vedkommende.
6. Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.

BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1908

Østlandsfisket vinteren 1907—1908.

Smaalenenes kyst har ikke paa mange aar vist sig saa sildefattig som ivinter. Rigtignok fristet ikke konjunkturerne sterkere end som saa; men det føltes dog som en forfærdelig skuffelse, at man ikke fik op mer end 375 maal eller gjennemsnitlig 25 maal med hver av de 15 drivgarnsbaater, som efter jul (navnlig i tiden 22de januar—22de februar) søkte utenfor Griseboerne—Torbjørnskjær. Med vad, hekler og sættegarn vites simpelthen intetsomhelst utrettet; 20 posenotlag, hvorav de 12 med motorbaater, hadde indfundet sig.

Langs Jarlsberg og Larvik amt fangedes ialt 775 maal i nævnte tidsrum med en flaaate paa 10 skøiter og 40 baater, hvorav henholdsvis 4 og 16 med motorer, og 2—5 mand ombord i hver farkost, — mens man langs kysten av Bratsberg med omtrent 40 drivgarnsfarkoster fik 1 100 maal; ogsaa her adskillig mindre end de tidligere vintre altsaa, — men vestenfor tar det sig op:

Utenom Risør—Arendal laa man med en 100 drivgarnsfarkoster, hvorav tiendeparten hadde motorer, og fik i januar og februar 5 500 maal; ogsaa for den vestre ende av Nedenes amts kyst fik man endel.

Utenfor Kristianssand S. fangedes den første sild natten til den 24de december. For godt indfandt dog ikke silden sig før midt i januar, men da maatte ogsaa alle, som bare kunde komme ut, til med drivgarnene; det gik ganske bra den første tid for fiskerne, men da prisen sidst i januar gik ned til 1 krone maalet, taptes motet, og det saa nogen dage rent umulig ut, skjønt silden vedblivende stod tyk derute. Imidlertid rettet forholdene sig noget igjen, saa fisket kunde fortsættes i februar, og dermed fik man en efter omstændigheterne meget tilfredsstillende sæson; ialt 32 250 maal paa en 175 farkoster nemlig.

Priserne paa silden ivinter varierede mellem 16 og 1 kroner pr. maal; og i maalet 540—900 sild.

Efter foranstaaende og oplysninger forøvrig fremkommer følgende

Inden	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)				
	Smaalenene	Jarlsberg og Larvik	Bratsberg	Nedenes	
	Hvaler	Tjølling, Fredriksvern og Brunlanes	Bamble, Langesund og Skaatoe	Søndeled, Dypvaag og Flosta samt Tromsø og Hisø	
1907					
29/12	—	5 60.00	—	—	—
1908					
5/1	—	5 60.00	—	20 240.00	
12/1	—	25 300.00	—	125 1 300.00	
19/1	—	60 650.00	60 675.00	550 5 350.00	
26/1	25 275.00	175 1 775.00	425 3 575.00	3 075 20 450.00	
2/2	100 1 025.00	500 3 400.00	700 5 400.00	4 375 24 400.00	
9/2	160 1 725.00	625 4 525.00	800 6 000.00	4 540 25 415.00	
16/2	300 3 125.00	725 5 850.00	975 7 250.00	5 150 28 520.00	
23/2	375 3 725.00	775 6 475.00	1 075 8 000.00	5 400 29 525.00	
1/3	375 3 725.00	775 6 475.00	1 100 8 100.00	5 500 29 750.00	

Der skulde ogsaa kommet endel sild ind til steder — navnlig tilsammen. Totalfangsten tør derfor sættes til 45 000 maal.

Til sammenligning hitsættes følgende af de officielle svenske uke-Göteborgs och Bohus län vinteren 1907—1908:

I tidsrummet	Fra fiskesæsonens						
	30/11	7/12	14/12	21/12	28/12	4/1	11/1
Totalfangst (i maal) av: garnsild	—	—	—	—	—	—	—
notsild .	1 459	5 417	10 845	74 461	101 017	157 127	181 594
Saltet (tønder): indmatsild	—	—	—	—	—	—	775
tomsild	—	—	—	2 975	3 895	17 645	27 696
Utført (tønder) til: Rusland.....	—	—	—	—	—	—	—
Tyskland....	—	—	—	—	—	177	277
Andre fremmede lande	—	—	—	—	—	—	—
Til hjemmeforbruk (tønder)	—	—	—	—	—	—	15

Inden midten av januar foregik fisket hovedsagelig i distrikts dog ikke nordenfor parallelen omrent midt mellem Lysekil og Strømhektoliter.

tabel over fangstens størrelse og tilgodegjørelse:

Værdi (i kroner)				Kvantum (i maal)				Til hjemme- forbruk	
Lister og Mandal		Ialt	Middel- pris	For eksport					
Oddernes				Saltet	Røket	Iset			
15	180.00	20	240.00	12.00	—	—	—	20	
125	1 300.00	150	1 600.00	10.67	—	—	125	25	
225	2 325.00	375	3 925.00	10.47	—	—	350	25	
1 650	17 325.00	2 320	24 000.00	10.34	—	—	2 250	70	
18 000	135 435.00	21 700	161 510.00	7.44	—	—	21 250	450	
22 000	145 425.00	27 675	179 650.00	6.49	—	—	27 000	675	
23 800	154 125.00	29 925	191 790.00	6.41	—	—	29 000	925	
30 650	193 625.00	37 800	238 370.00	6.31	—	—	36 500	1 300	
32 000	199 800.00	39 625	247 525.00	6.25	—	—	38 000	1 625	
32 250	200 450.00	40 000	248 500.00	6.21	—	—	38 000	2 000	

Lillesand, hvorfra nærmere oplysninger savnes; anslagsvis en 5 000 maal

rapporter sammensatte opgave over sildefisket og sildesaltningen inden

begyndelse — 26/11 — til og med											
18/1	25/1	1/2	8/2	15/2	22/2	29/2	7/3	14/3	21/3	28/3	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
227 977	282 755	330 605	330 614	367 935	378 376	379 119	383 110	383 157	383 350	383 427	
775	977	1 027	1 928	1 928	2 513	2 596	2 596	2 596	2 596	2 596	
30 015	31 860	36 955	38 130	38 130	39 600	41 114	41 114	41 114	41 497	41 497	
2 623	7 738	10 690	11 378	13 028	15 343	16 843	17 893	17 896	17 896	17 896	
1 180	1 630	1 880	2 350	2 450	2 776	2 801	3 403	6 044	7 387	7 649	
—	—	—	—	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
2 122	3 607	4 280	4 355	4 355	4 840	4 977	5 189	5 489	5 489	5 849	

søndre del, søndenom Vinga; senere fik man silden længer nord ogsaa, stad. — Priserne paa første haand varierede mellem 12 og 1 kroner pr.

Drivgarnsfisket efter storsild for nordvest- og vestkysten,

som ivinter begyndte med oktober og endnu paagik et stykke ind i det nye aar, foregik i strøket utenfor Stavanger—Nordre-Trondhjems amt; ja, ogsaa utenom skjærgården i den sydligste del av Nordlands amt gav storsilden sig tilkjende. Søndenfor Nordmør fik man kun høist ube-tydelig; men utenfor Grip—Smølen maa fisket i december og begyndelsen av januar, under hensyn til de raadende avsætningsvilkaar, kaldes godt, og for de trondhjemiske amter artet det sig ogsaa denne gang slik, at de synes at ha ret, som paastaar, at fisket trækker sig nordover.

Silden tokes saagodtsom utelukkende med drivgarn. Midt i decem-
ber fornammes den ogsaa paa sættegarn omkring Veiholmen (Smølen), i
slutningen av december og begyndelsen av januar kunde vistnok godt
landfiske fundet sted omkring Sauøen—Sør-Burøen i Froan, og allerede
midt i november hadde man merket silden i skjærgården mellem Aas-
vær og Vikten samt omkring Bessaker i Bjørnør; men kjøperne indfandt
sig ikke paa disse steder, som tildels ligger langt fra telegrafstationer,
saa kun hjemmefolk fisket litt til eget behov.

Veiret maa betegnes som gjennemgaaende godt i forhold til aars-
tiden; det forvoldte ingensinde nogen længere avbrytelse.

Av den ivinter fangede sild gik der i oktober 700—650, i novem-
ber og december 600—500 og i januar 500—700 stykker i maalet; i
den første tid forekom ikke sjeldent istersild i fangsterne, men efterhaanden
gik det naturligvis nedover hermed. Til en begyndelse betaltes 12, om-
kring midten av december 8—5 og efter nytaar omkring 7 kroner pr.
maal; man saltet mindre og iste mer, end man under gunstigere kon-
junkturer rimeligvis vilde gjort.

I fisket deltok færre end før om vintrene, — ialt en 300 drivgarns-
farkoster, hvorav omtrent 140 dampbaater og 80 motorkuttere, samt 30
kjøpefartøier, hvoriblandt 10 dampskibe, og 50 landkjøpere; tilsammen
omtrent 3 000 mennesker, kun yderst faa fra fjernere distrikter. Herav:

Efter foranstaende og oplysninger forevig fremkommer følgende tabel over fangstens størrelse og tilgodegjørelse:

Inden	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)				Værdi (i kroner)				Kvantum (i maal)					
	Nordensom	Romsdals amt			Sønden-for Grip	De bergen-husiske amter			For eksport	Saltet	Røket	Iset	Til hjemme-forbruk	
		Romsdals amt	Edø	Grip		Ialt	Mid-del-pris							
3/11	—	40	480.00		125	1 500.00	12.00	125	—	—	—	—	—	
10/11	75	900.00	50	600.00	250	3 000.00	12.00	225	—	—	—	25		
17/11	75	900.00	140	1 600.00	500	5 800.00	11.60	450	—	—	—	50		
24/11	75	900.00	150	1 700.00	750	8 300.00	11.07	650	—	—	100	150		
1/12	75	900.00	150	1 700.00	1 000	10 750.00	10.75	750	—	100	150			
8/12	1 050	9 450.00	1 125	10 125.00	4 750	43 400.00	9.14	2 000	—	2 500	250			
15/12	5 625	43 450.00	5 750	44 625.00	14 000	112 000.00	8.00	6 250	—	7 250	500			
22/12	10 875	75 150.00	11 000	76 325.00	26 000	184 000.00	7.08	15 500	—	9 600	900			
29/12	12 875	92 400.00	13 000	93 575.00	31 000	226 750.00	7.31	17 000	—	13 000	1 000			
5/1	14 000	101 400.00	14 125	102 575.00	34 000	250 500.00	7.37	17 500	—	15 500	1 000			
12/1	14 000	101 400.00	30 625	205 225.00	51 500	359 000.00	6.97	24 000	—	26 250	1 250			
19/1	14 000	101 400.00	31 000	208 225.00	52 000	363 000.00	6.98	24 000	—	26 500	1 500			
Intet fiske					For Nordre-Bergenhus — saavidt vites — intet fiske. For Søndre-Bergenhus, hvor 20 dækkede og 10 aapne baater forsøkte efter jul med drivgarn utenfor skjærgården mellem Korsfjorden og Hjeltefjorden, fangedes idethle kun en 100 maal — alt utenfor Herløs skjærgård i tiden $\frac{5-18}{1}$.									
I tidsrummet $\frac{5-18}{1}$ forsøkte $\frac{1}{2}$ snes farkoster av og til med drivgarn etpar mil utenom Utsire; men der islandførtes kun en 20 maal sild, hvilket ringe resultat langt mer skyldtes den store beholdning av forlængst fanget sild end uveir.														

I Kristianssund N.s havn den 4de december: 64 fiskedampbaater, 23 motorkuttere, 10 kjøpefartøier og 12 landkjøpere; i Kristianssund N.s havn den 15de januar: 117 fiskedampbaater, 47 motorkuttere, 22 kjøpefartøier og 18 landkjøpere.

Over sundhetstilstanden hørtes intet nævneværdig klagemaal; én mand ombord i fiskedampbaat „Kveldulf“ omkom den 10de januar paa grund av lampeos, — noget ulykkestilfælde ellers vites ikke indtruffet ivinter. I forbindelse hermed skal bemerkes, at det i den endelige op-synsberetning om fisket vinteren 1906—1907 som aarsak til fiskedampbaat „Forsøg“ av Kristianssund N.s forlis anførte efter nærmere forklaring ikke stemmer med virkeligheten, — fartøiets forlis skyldtes ikke kulmangel, kun ret og slet uveiret dengang; jfr. Aarsberetning vedkommende Norges Fiskerier for 1907's 5te hefte, side 733 — 3dje linie nedenfra.

Om vaarsildefisket i 1908

hvorunder det i foregaaende avsnit omhandlede drivgarnsfiske avsluttedes.

I. For Romsdals amt.

Garnfisket.

a. Nordenom Buddypet

fortsatte man med nogen faa farkoster drivingen til midten av mars; i slutten av januar og første halvpart av februar maatte man dog ligge inde for uveir:

$\frac{26}{1}$	20	farkoster fra	Griphavet med	0—50—25	maal
$\frac{16}{2}$	3	—	—	” 20—60—33	”
$\frac{18}{2}$	3	—	—	” 2—20—13	”
$\frac{19}{2}$	2	—	Hustadviken	” 22—28—25	”
$\frac{22}{2}$	2	—	Griphavet	” 32—68—50	”
$\frac{23}{2}$	2	—	—	” 20—65—42 $\frac{1}{2}$	”
$\frac{25}{2}$	3	—	—	” 8—70—43	”
$\frac{26}{2}$	1	—	—	” 30	”
$\frac{28}{2}$	2	—	—	” 6—25—15 $\frac{1}{2}$	”
$\frac{1}{3}$	2	—	—	” 30—30—30	”
$\frac{2}{3}$	2	—	—	” 28—42—35	”
$\frac{4}{3}$	2	—	—	” 13—37—25	”
$\frac{5}{3}$	2	—	—	” 13—17—15	”
$\frac{9}{14}$	1	—	—	” tils. 100	”
		3				

Priserne 6—16 kroner pr. maal; i maalet 570—675 sild.

I Kristiansund N., hvor saagodtsom al sild avhændedes, tilstede for sildefiskets skyld:

$\frac{22}{1}$: 123 fiskefarkoster (80 dampbaater og 43 motorkuttere), 18 kjøpefartøier og 14 landkjøpere,

$\frac{5}{2}$: 14 fiskedampbaater og 1 kjøpefartøi,

$\frac{26}{2}$: 3 fiskedampbaater og

$\frac{11}{3}$: 1 fiskedampbaat.

b. Søndenom Buddypet

hadde man før jul prøvet flere ganger med drivgarn baade paa Onahavet og Svinøhavet; men ganske forgjæves. I januar utfoldedes større og større iver for at faa tak i silden, som dog først i slutten av denne maaned viste sig.

Med drivgarn følgende fangster:

²⁶ / ₁	etpar	farkoster	fra	Onahavet	med	tils.	25	maal
²⁹ / ₁	20	farkoster	fra	strøket utenom	Storholmen	med	1—	20—	$8\frac{1}{2}$ "
^{1/2} 2	—	—	—	—	—	do.	22—	33—	$27\frac{1}{2}$ "
^{4/2} 3	—	—	—	—	—	do.	25—	40—	33 "
^{14/2} 12	—	—	strøket utenom	Svinøen	—Ona	„	6—	100—	25 "
^{15/2} 14	—	—	—	—	—	do.—do.	10—	100—	$26\frac{2}{3}$ "
^{18/2} 35	—	—	Svinøhavet	—	„	5—	80—	22 "
^{20/2} 5	—	—	—	—	—	„	40—	120—	65 "
^{22/2} 2	—	—	—	—	—	„	tils.....	50	"
^{25/2} 26	—	—	—	—	—	„	8—	50—	$19\frac{1}{5}$ "
^{26/2} 5	—	—	—	—	—	„	15—	40—	30 "
^{28/2} 3	—	—	—	—	—	„	tils.....	100	"
^{29/2} 9	—	—	—	—	—	„	10—	50—	$22\frac{1}{5}$ "
^{3/3} 6	—	—	—	—	—	„	15—	25—	20 "
^{5/3} 2	—	—	—	—	—	„	tils.....	40	"
^{7/3} 1	—	—	—	—	—	„		15	"

Priserne 3—10 kroner pr. maal; i maalet 620—530 sild.

Med sættegarn:

<u>3—5</u>	10	baater	fra	strøket	{ mellem Skorpen og Sandsøen }	med	$\frac{1}{2}$ —15—	$7\frac{1}{2}$	maal
^{6/3}	20	”	—	—	do.	„	1—12—	$8\frac{3}{4}$	"
^{7/3}	65	”	—	—	do.	„	0—18—	10	"
^{9/3}	10	”	—	—	{ strøket mellem Haugs- holmen og Rundø }	„	3—	8—	5 "
^{10/3}	100	”	—	—	{ strøket mellem Haugs- holmen og Rundø }	„	2—25—	$12\frac{3}{4}$	"
^{11/3}	60	”	—	—	{ strøket mellem Haugs- holmen og Rundø }	„	$\frac{1}{2}$ —20—	$9\frac{1}{6}$	"
^{12/3}	50	”	—	—	{ strøket mellem Haugs- holmen og Rundø }	„	2—14—	$6\frac{1}{2}$	"
^{13/3}	32	”	—	strøket Rundø—Sandsøen	„	0—15—	3	"	
<u>16—18</u>	20	”	—	—	do.—do.	„	0—	5—	2 "
<u>3</u>									
^{19/3}	5	”	—	—	do.—do.	„	0—	4—	2 "
^{20/3}	5	”	—	—	do.—do.	„	6—	12—	8 "
^{21/3}	4	”	—	—	do.—do.	„	1—	4—	$2\frac{1}{2}$ "

$\frac{23-24}{3}$	4 baater fra strøket Rundø-Sandsøen med $\frac{1}{2}-9-3\frac{3}{4}$ maal
$\frac{25-28}{3}$	3 " - do.—do. " 0-6- $3\frac{1}{3}$ "

Priserne 4-2 kroner pr. maal; i maalet 550-600 sild.

Fisket hadde samlet:

- $\frac{12}{2}$: 125 fiskefarkoster (hvoriblandt 15 dampbaater og 35 motorkuttere) og 20 landkjøpere,
 $\frac{11}{3}$: 120 fiskefarkoster (hvoriblandt 18 motorkuttere) og 8 landkjøpere.

Med nøter

intet fiske; dette vel saa meget for kjøper- som for sildemangel.

Av foranstaaende og iagttagelser forøvrig fremgaard følgende tabel

Inden	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)						
	Nordmør		Romsdal		Søndmør		
	Grip	Bud	Sandø	Roald	Herø	Sande	
26/1	500	3 000.00	—	25 150.00	—	—	—
2/2	500	3 000.00	—	25 150.00	225 1 350.00	—	—
9/2	500	3 000.00	—	25 150.00	325 2 050.00	—	—
16/2	600	4 600.00	—	110 575.00	575 3 800.00	250 1 750.00	90 450.00
23/2	825	8 050.00	50 725.00	110 575.00	575 3 800.00	750 4 500.00	740 3 750.00
1/3	1 075	11 750.00	50 725.00	110 575.00	575 3 800.00	940 5 545.00	1 500 7 930.00
8/3	1 225	13 975.00	50 725.00	110 575.00	575 3 800.00	940 5 545.00	2 575 11 330.00
15/3	1 325	15 525.00	50 725.00	110 575.00	575 3 800.00	2 050 8 120.00	3 765 14 080.00
22/3	1 325	15 525.00	50 725.00	110 575.00	575 3 800.00	2 150 8 420.00	3 765 14 080.00
29/3	1 325	15 525.00	50 725.00	110 575.00	575 3 800.00	2 175 8 470.00	3 765 14 080.00

2. For Nordre-Bergenhus amt.

Garnfisket.

a. Nordfjord.

Natten til den 29de januar fik etpar dampbaater nogen faa maal hver, med drivgarn omrent 4 mil utenom Vaagsøen; videre slike forsøk kunde paa grund av uveir ikke gjøres.

Med sættegarn:

18/2	etpar baater fra Faafjorden	med tils. 60	maal
20/2	25 baater fra strøket mellem Husevaag-	med 1—35—17	"
21/2	45 " - øens vestpynt og Vaags-	" 6—50—24	"
22/2	60 " - øens sydvestpynt	" 8—60—23 ¹ / ₂	"
24/2	8 " - strøket omkring Husevaagøen	" 5—40—15	"
25/2	30 " - strøket omkring Husevaag-	" 10—60—21	"
26/2	35 " - øens østpynt	" 6—60—25	"
27/2	40 " - do.	" 2—20— 5	"
28/2	og 29/2 nogen baater fra do.	" tils. 75	"
11/3	og 12/3 40 baater fra Eltvik	" 0—3— 1	"
13/3	25 baater fra Eltvik	med 0—2— ³ / ₄ maal	
14/3	20 " - do.	" 1/2—5— 2	"

Priserne 10—2 kroner pr. maal; i maalet 550—600 sild.

over fangstens størrelse og tilgodegjørelse efter $^{18}/_1$ 1908:

Tilsammen for Romsdals amt	Middelpis	Værdi (i kroner)			Kvantum (i maal)			Til hjemme- forbruk	
		Av silden er fanget			For eksport				
		Ved driving	I aater	Saltet	Røket	Iset			
525	3 150.00	6.00	525	3 150.00	—	475	—	—	50
750	4 500.00	6.00	750	4 500.00	—	475	—	225	50
850	5 200.00	6.12	850	5 200.00	—	475	—	300	75
1 625	11 175.00	6.88	1 625	11 175.00	—	475	—	750	400
3 050	21 400.00	7.02	3 050	21 400.00	—	775	—	1 400	875
4 250	30 325.00	7.14	4 250	30 325.00	—	775	—	1 650	1 825
5 475	35 950.00	6.57	4 575	33 200.00	—	875	—	1 750	2 850
7 875	42 825.00	5.44	4 675	34 750.00	—	1 250	—	1 750	4 875
7 975	43 125.00	5.41	4 675	34 750.00	—	1 250	—	1 750	4 975
8 000	43 175.00	5.40	4 675	34 750.00	—	1 250	—	1 750	5 000

Under fisket tælledes:

$^{19}/_2$: 100 fiskelag (hvoriblandt 2 damp- og 2 motorbaater), $^{11}/_3$: 130 fiske-
lag (hvoriblandt 1 damp- og 3 motorbaater); derhos 7 landkjøpere.

b. Bremanger.

Med sættegarn:

$^{22}/_2$ 4 baater fra strøket omkring Nesje.... med 8—18— $12\frac{1}{2}$ maal

$^{24}/_2$ 24 " - do. " 1—15— $3\frac{1}{2}$ "

$^{25}/_2$ 180 " - { strøkene omkring Nesje } " 2—30—7 "

$^{26}/_2$ 210 " - { og sydvestenom Gaasøen } " $\frac{1}{2}$ —60— $16\frac{1}{2}$ "

$^{27}/_2$ 120 " - strøket omkring Gaasøen.. " $\frac{1}{2}$ —25—6 "

$^{28}/_2$ 50 " - do. .. " $\frac{1}{2}$ —16—2 "

$^{29}/_2$ svarte garn

$^{3}/_3$ 25 baater fra strøket omkring Gaasøen ... med 5—16—8 maal

$^{4}/_3$ 25 " - do. " 3—25—13 "

$^{5}/_3$ 50 " - do. " 6—18— $12\frac{1}{2}$ "

$^{6}/_3$ — $^{7}/_3$ mislig fangst

$^{26}/_3$ — $^{31}/_3$ nogen baater i den inderste del av Bremangerpollen tils. 500 maal

Priserne 5—2.50 kroner pr. maal; i maalet 510—650 sild.

Paa fiskeværene færdedes:

$^{26}/_2$: 290 fiskelag, 19 kjøfepartøier og 73 landkjøpere, $^{11}/_3$: 110 fiskelag,
3 kjøfepartøier og 25 landkjøpere.

c. Kinn.

Med sættegarn:

^{29/2}	8	baater fra Kjelnesbugten (Store-Batalden) med	7—20—12 ^{1/2}	maal
^{29/2}	20	" - strøket omkring Hovdens nordre del	" 15—35—20	"
^{2/3}	27	" - strøket mellom Store-Batalden og Kinn	" 0—25— 8 ^{1/2}	"
^{2/3}	8	" - strøket omkring Hovdens nordre del	" 6—30—20	"
^{3/3}	120	" - strøket mellom Store-Batalden og Kinn	" 0—30— 9 ^{3/4}	"
^{3/3}	10	" - strøket omkring Hovdens nordre del	" 14—30—20	"
^{4/3}	135	" - strøket mellom Store-Batalden og Kinn	" 0—30— 6 ^{1/9}	"
^{4/3}	15	" - strøket omkring Hovdens nordre del	" 14—27—22 ^{2/3}	"
^{5/3}	130	" - strøket utenfor Lille-Batalden —Kinn	" 1—30—10	"
^{5/3}	20	" - strøket omkring Hovdens nordre del	" 1— 5— 2 ^{1/2}	"
^{6/3} — ^{7/3}				mislig fangst
^{11/3}				svarte garn
^{13/3}	5	baater fra strøket omkring Kinn med	1/2—14— 5	maal
^{14/3}	30	" - strøket omkring Leiestenene	" 5—25—12 ^{1/2}	"
^{16/3}	20	" — do.	" 4—18— 8	"
^{17/3}	68	" — do.	" 0—20— 4	"
^{18/3} — ^{21/3}	55	baater fra strøket omkring Leiestenene med tils.	165	maal.

Priserne 4—3 kroner pr. maal; i maalet 540—600 sild.

Tilstede:

^{4/3} :	160	fiskelag,	19	kjøpefartøier	og	67	landkjøpere,
^{11/3} :	104	—	9	—	-	14	—
^{18/3} :	70	—	3	—	-	6	—

d. I Askvold

og den sydlige del av amtet fant sildefiske ikke sted.

Notfisket (kun med strandnøter).

Hvor der stængtes, antal stæng	Naar laasene		Den berg. notsilds		Priser (pr. maal)		
	sattes	tømtes	mængde (i maal)	størrelse (antal sild i maalt.)	høieste	laveste	gjennem- snitlige
Nordfjord:							
Tytingvaagen	4	$\frac{21}{2}$	7— $\frac{21}{3}$	8 545	550	6.25	3.40
Vemelsviken	1	$\frac{22}{2}$	$\frac{28}{2}$	180		—	—
Skoipen	4	—	$1-\frac{18}{3}$	4 500		6.67	3.75
Gaasholmsundet	3	$\frac{22-26}{2}$	$\frac{29}{2}-\frac{27}{3}$	1 625	omkring	$4\frac{1}{6}$	3.82
Gangsoen	1	$\frac{24}{2}$	$\frac{20}{3}$	800	550	—	2.75
Bremanger:							
Gaasoen	1	$\frac{26}{2}$	$\frac{29}{2}$	600	560	—	—
Bremangerpoll. bund.	6	$\frac{26-27}{3}$	$\frac{28}{3}-\frac{3}{4}$	1 000	650—700	4.00	2.50
Kinn:							
Krogsoen	1	$\frac{29}{2}$	$\frac{6}{3}$	900		—	3.50
Andalen	5	—	$\frac{10}{3}-\frac{2}{4}$	7 940	550—600	6.67	3.00
Xtre-Hovdevaaag	1	$\frac{2}{3}$	$\frac{6}{3}$	180		—	3.40
Kvauhovdeviken	1	—	$\frac{9}{3}$	1 380		4.15	3.80
Kvalviken	2	$\frac{3}{3}$	$\frac{12}{3}$	2 225		3.25	2.25
Store-Bataldens syd- side	6	$1-\frac{2}{3}$	$14-\frac{21}{3}$	1 625	600	5.25	3.00
							4.52

I denne bedrift deltok:

 $\frac{26}{2}$: i Nordfjord 18, i Bremanger 9 og i Kinn 4 fiskelag, $\frac{4}{3}$: i — 11, i — 8 og i — 23 " $\frac{11}{3}$: i — 11, i — 1 og i — 14 " $\frac{18}{3}$: i — 7, i — 1 og i — 16 "

Av foranstaaende og iagttagelser forøvrig fremgaar følgende tabel

Inden	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)							
	Selje	Daviken	Bremanger	Kinn	Askvold— Gulen			
2/2	25 250.00							
9/2	25 250.00							
16/2	25 250.00							
23/2	775 2 815.00	2 225	6 335.00	50 250.00				
1/3	875 3 100.00	4 025	11 550.00	5 700 18 360.00	500 1 500.00			
8/3	875 3 100.00	4 025	11 550.00	7 000 23 000.00	5 000 16 900.00			
15/3	975 3 375.00	4 025	11 550.00	7 000 23 000.00	5 400 18 200.00			
22/3		10 675	44 500.00	600 1 800.00	8 650 36 075.00			
29/3	975 3 375.00	4 025	11 550.00	7 000 23 000.00	6 000 20 200.00			
		14 450	63 975.00	600 1 800.00	11 000 49 850.00			
	975 3 375.00	4 025	11 550.00	7 400 24 200.00	6 000 20 200.00			
		15 650	69 875.00	850 2 500.00	12 000 56 500.00			
5/4	975 3 375.00	4 025	11 550.00	7 500 24 450.00	6 000 20 200.00			
		15 650	69 875.00	1 600 5 350.00	14 250 71 500.00			

3. For Søndre vaarsildedistrikt.

Garnfisket.

a. Korsfjordens nordside—Fedje.

I slutten av januar benyttedes drivgarn fra en 5—6 skøiter utenfor Turø—Fedje; men der fangedes saare litet. Veiret stillet sig ogsaa meget hindrende i den tid, og de mer arbeidsføre reiste som sedvanlig til andre steder. Under godveiret i den sidste del av februar og i mars fik derfor silden temmelig ugenert bolstre sig i dette strøk; man drev kun av og til med nogen enkelte farkoster, — silden tok ikke land. Her optokes saaledes ialt kun 750 maal; priserne 10—3, i maalet 600—650 sild.

over fangstens størrelse og tilgodegjørelse efter $\frac{18}{1}$ 1908:

Garnsild Notsild	Værdi (i kroner)			Kvantum (i maal)				
	Tilsammen for Nordre-Bergenhus amt	Middel- pris	Av silden er fanget		For eksport			Til hjem- meforbruk
			ved driving	i aater	saltet	røket	iset	
25	250.00	10.00	25	250.00				25
25	250.00	10.00	25	250.00				25
25	250.00	10.00	25	250.00				25
3 050	9 400.00	3.08	25	250.00		250		2 800
11 100	34 510.00	3.11	25	250.00		4 000		7 100
600	1 800.00	3.00				100	500	
16 900	54 550.00	3.23	25	250.00		8 000		8 900
14 475	52 675.00	3.64				5 000	9 250	225
17 400	56 125.00	3.23	25	250.00		8 250		9 150
19 925	82 375.00	4.13				7 500	12 000	425
18 000	58 125.00	3.23	25	250.00		8 250		9 750
26 050	115 625.00	4.44				8 000	17 500	550
18 400	59 325.00	3.22	25	250.00		8 250		10 150
28 500	128 875.00	4.52				8 000	19 500	1 000
18 500	59 575.00	3.22	25	250.00		8 250		10 250
31 500	146 725.00	4.66				8 000	22 000	1 500

I begynnelsen av april god fornemmelse omkring Store-Sotra, med sættegarn.

b. Mellom Hisken og Korsfjorden.

Omkring Brandesund fikk man litt sild med sættegarn i de første dage av mars og omkring den 10de april — samtidig med notfisket dersteds; dette saavelsom det i skjærgården mellom Sælbjørnsfjorden og Korsfjorden i første halvpart av april stedfundne garnfiske interesserte kun hjemmefolk.

c. Smørsund—Hisken.

I de sidste 8 dage av februar saaes adskillig hval og fugl i skjærgården utenfor Mølstrevaagen, og imens økedes belægget i Smørsund, Mølstrevaagen og Lyngholmen samt Espevær daglig; i den første uke av mars fiskedes godt langs fastlandet mellem Smørsund og Lyngholmen, tildels en smule nordligere ogsaa, — men saa ophørte det her, og i de følgende 2 uker arbeidedes hovedsagelig i strøket Espevær—Hisken. Silden traengte ikke synderlig ind i Bømmelen iaar; ialfald forefaldt intet nævneværdig fiske indenfor Lyngholmen—Bømmelhuk. Av opsynets optegnelser for hver dag hitsættes forøvrig:

$\frac{2}{3}$	105	baater	2—50—20	maal	$\frac{12}{3}$	350	baater	0—45—16 $\frac{2}{3}$	maal
$\frac{3}{3}$	375	"	4—50—21	"	$\frac{13}{3}$	315	"	0—40—13 $\frac{1}{2}$	"
$\frac{4}{3}$	420	"	2—60—25	"	$\frac{14}{3}$	270	"	1—30—10 $\frac{2}{3}$	"
$\frac{5}{3}$	280	"	6—40—16 $\frac{1}{2}$	"	$\frac{16}{3}$	25	"	6—30—14	"
$\frac{6}{3}$	260	"	0—35—11	"	$\frac{17}{3}$	60	"	0—30—7	"
$\frac{7}{3}$	150	"	0—15—5	"	$\frac{18}{3}$	150	"	2—30—10	"
$\frac{8}{3}$	20	"	0—30—13	"	$\frac{19}{3}$	120	"	0—35—5	"
$\frac{10}{3}$	130	"	0—35—8 $\frac{3}{4}$	"	$\frac{20}{3}$	80	"	0—20—3	"
$\frac{11}{3}$	330	"	0—35—15	"	$\frac{21}{3}$	40	"	tils. 150	"

Al denne sild tokes med sættegarn; priserne 3—1 og i maalet 650—800 sild. Man kunde faat meget mer sild; men avhændelse umulig.

Ifolge opsynets tællinger fandtes i dette distrikt:

$\frac{4}{3}$: 430 fiskelag, 75 „seilere“, 15 dampbaater, 12 saltefartøier og 7 landkjøpere; $\frac{18}{3}$ henholdsvis 180, 85, 15, 3 og 5.

d. Omkring Utsire

fangedes ialt 1 800 maal garnsild, saagodtsom udelukkende ved driving mellem 19de januar og 16de februar med 15—20 fartøier, hvorav etpar dampbaater; priserne 15—7 og i maalet omkring 625 sild. Samtidig med de mange notkast ved land senere kunde man visselig med held benyttet garn ogsaa; men der fandtes blot 1 garnbruk for landfiske derute iaar — og det kun i første halvdel av februar.

e. Omkring Urter

tok man op ialt 1 400 maal i aater; 5te, 14de og 17de februar fik man silden straks vestenfor, men den 18de februar indenfor holmerne. For denne sild opnaaddes 8—6 kroner, og i maalet gik 600—620. Ingen benyttet Urter som havn ivinter heller.

f. Omkring og søndenom Kvittingsørerne.

I første halvpart av februar fik nogen faa drivere tilsammen 600 maal sild etpar mil utenom Kvittingsørerne; priserne 17—6 kroner og i maalet 700—600 sild. — Den 12te februar hadde 19 fiskekoster og 5 „seilere“ tilhold i Kvittingsørerne.

Utenfor Jæderen saa man sidst i januar og i de første 14 dage av februar sildeater nogen ganger; men der gjordes ingen fangst i dem.

g. Utenfor Karmøens vest-, syd- og østside

indskrænket hele garnsildefangsten ivinter sig til 50 maal, som trakkes i aater utenfor Aakrehavn den 10de og utenfor Ryvingen (Veavaagmunningen) den 12te februar; pris 8.50, i maalet 570 stykker. — Her laa imidlertid mange folk rundtom: $^{12}/_2$ 160 fiskelag, 10 „seilere“ og 9 landkjøpere; $^{19}/_2$ henholdsvis 220, 4 og 7; $^{26}/_2$ 84, 3 og 4; og $^{4}/_3$ endnu 85, 2 og 2.

h. Omkring Fæøsen

fandt følgende sættegarnfiske sted, efterat hvalen i nogen dage hadde staat mellem Urter og Fæøsen:

$^{20}/_2$	100	baater	2—35— $12\frac{1}{2}$	maal	$^{26}/_2$	60	baater	0—25—	5	maal
$^{21}/_2$	210	„	0—30— $11\frac{3}{7}$	„	$^{27}/_2$	25	„	0—16—	4	„
$^{22}/_2$	75	„	0—30—12	„	$^{28}/_2$	20	„	tils.	75	„
$^{24}/_2$	60	„	$1\frac{1}{2}$ —40— $8\frac{2}{3}$	„	$^{29}/_2$	8	„	—	30	„
$^{25}/_2$	50	„	1—25— $8\frac{1}{2}$	„						

Priserne 3—1.50 og i maalet 600—650 sild.

Tilstede: $^{19}/_2$ 160 fiskelag, 13 „seilere“, 5 dampbaater og 5 landkjøpere; $^{26}/_2$ henholdsvis 95, 12, 7 og 7 samt 8 kjøpefartøier.

i. Omkring Røvær (med Bjørkevær).

Næstefter tilsammen 450 maal fra aater straks utenom været 13de og 17de februar fansedes følgende sættegarnsild:

$^{18}/_2$	175	baater	1—40— $14\frac{1}{4}$	maal						
$^{19}/_2$	350	„	0—35—10	„						
$^{20}/_2$	420	„	2—45—20	„	$^{12}/_2$	175	fiskelag,	8 „seilere“,	2	
$^{21}/_2$	475	„	3—50— $18\frac{1}{2}$	„			saltefartøier,	0 dampskibe og		
$^{22}/_2$	300	„	3—55— $19\frac{1}{2}$	„			2 landkjøpere;			
$^{24}/_2$	200	„	0—30— $4\frac{1}{2}$	„	$^{19}/_2$	henholdsvis	480, 65, 10, 10			
$^{25}/_2$	200	„	0—30— $4\frac{1}{2}$	„			og 4;			
$^{26}/_2$	20	„	2—40— $17\frac{1}{2}$	„	$^{26}/_2$	likesaa	25, 3, 7, 0	og 3.		
$^{27}/_2$ — $^{29}/_2$	20	baater	tils. 350	„						

Priserne 8—1.50 og i maalet 600—725 sild.

j. Mellem Helgenes—Avaldsnes kirke og Smørsund

optokes med sættegarn:

$\frac{20}{2}$	30	baater	2—30— $11\frac{2}{3}$	maal	$\frac{29}{2}$	425	baater	0—80— $15\frac{1}{4}$	maal
$\frac{21}{2}$	40	"	1—40—20	"	$\frac{2}{3}$	180	"	$\frac{1}{4}$ —48— $17\frac{3}{4}$	"
$\frac{22}{2}$	75	"	5—50—25	"	$\frac{3}{3}$	285	"	0—35— $11\frac{1}{2}$	"
$\frac{24}{2}$	60	"	3—20— $8\frac{1}{3}$	"	$\frac{4}{3}$	130	"	1—40—22	"
$\frac{25}{2}$	500	"	1—60—22	"	$\frac{5}{3}$	100	"	2—45—18	"
$\frac{26}{2}$	750	"	$\frac{1}{2}$ —60—20	"	$\frac{6}{3}$	65	"	6—50—22	"
$\frac{27}{2}$	650	"	$\frac{1}{3}$ —70—10	"	$\frac{7}{3}$	40	"	0—20— $7\frac{1}{2}$	"
$\frac{28}{2}$	175	"	0—44—12	"					

endnu etpar hundrede maal fangedes, i tiden 8de—22de mars, av hjemmefolk.

Dette fiske, som maa kaldes rikt, begyndte omkring Flaateskjærerne og fortsattes omkring Skaareholmerne—Bleiskjærerne; ogsaa langs selve fastlandet fiskedes bra. Men priserne lave, 3—1; i maalet 575—775 stykker.

Det største belæg $\frac{26}{2}$, da: 780 fiskelag, 120 „seilere“, 42 kjøpefartøier og 36 ekspressebaater.

k. Mellem Lindesnes og Aaensire

intet sildefiske ivinter; kun skulde en drivgarnsfarkost faat 1 kasse sild i „Oddeleia“ — omtrent den rette linie mellem Lister og Egerø fyre — midt i januar.

Notfisket.

a. Med strandnøter.

Hvor der stængtes, antal stæng	Naar laasene		Den bergede notsilds		Priser (pr. maal)			
	sattes	tømtes	mængde (i maal)	størrelse (antal sild i maal- tønden)	Høieste	Laveste	Gjennem- snitlige	
Utsire:								
Ved øens sydside	12	$15/2 - 5/3$	$15/2 - 9/4$	17 880	—	$8^{1/3}$	2.28	4.92
do. nordside.....	2	$20/2 - 9/3$	$25/2 - 23/5$	2 070	675—875	4.50	2.00	4.42
do. vestside	2	$2/3 - 4/3$	$4/3 - 14/3$	2 550	—	4.00	3.00	3.10
Karmøens vest-, syd- og østside:								
Kalstøbugten	1	$26/2$	—	455	—	—	—	8.24
Omkring Fæoen.....	13	$19/2 - 21/2$	$21/2 - 12/6$	25 750	740—790	18.75	$3^{2/3}$	6.10
Omkring Røvær (med Bjørkevær og Indrevær)	6	$18/2 - 20/2$	$20/2 - 21/2$	5 550	750—760	9.15	5.00	7.87
Mellem Helgenes—Avaldsnes kirke og Smørsund:								
Tueholmerne (Avaldsnes).....	1	$29/2$	$3/3$	525	750	—	—	4.29
Ved Aarebrot.....	1	$26/2$	$26/2$	200	780	—	—	5.00
Tømmerviken.....	2	$5/3$	$8/5$	1 060	—	—	—	14.15
Førlandsvaagen	1	$5/3$	$9/3$	150	780	—	—	3.00
Bleiviken.....	4	$2/3 - 5/3$	$2/5 - 16/3$	4 110	780	$8^{1/3}$	3.00	5.08
Bokshavn	3	$4/3 - 7/3$	$6/3 - 7/3$	1 200	780	4.25	3.00	3.83
Skifteviken	3	$4/3 - 5/3$	$4/3 - 7/3$	1 170	780—790	4.50	3.00	3.35
Ved Smørsunds sydside	7	$1/3 - 6/3$	$5/3 - 12/5$	9 110	770—820	7.60	3.00	6.25
Smørsund—Hisken :								
Sveen:								
Ved Smørsunds nordside	3	$1/3 - 2/3$	$2/3 - 1/5$	2 240	820	5.00	$4^{1/2}$	4.53
Molstrevaaugen	2	$1/3$	$2/5 - 16/5$	5 235	—	6.90	$6^{2/3}$	6.76
Glisholmerne.....	2	$2/3$	$2/3 - 7/3$	13 210	820	—	—	3.50
Lyngholmerne	1	$6/3$	$19/6$	3 005	800	9.00	4.50	7.17
Eltrevaaugen	2	$10/3 - 12/3$	$24/4 - 16/5$	4 980	800	6.19	5.85	6.13
I nærheten av Hovdeneset	1	$6/3$	$9/3$	1 080	800	—	—	$4^{1/6}$

Hvor der stængtes, antal stæng	Naar læsene		Den bergede notsilds		Priser (pr. maal)			
	sattes	tømtes	mængde (i maal)	størrelse (antal sild i maal- tenden)	Høieste	Laveste	Gjennem- snitlige	
Smørsund—Hisken :								
Finnaas:								
Omkring Espewær	13	8/3—16/3	11/3—10/6	18 910	780—900	13.75	2.00	6.33
Nordørerne	9	11/3—19/3	11/3—23/3	6 700	750—870	4.25	3.00	3.34
Holsørerne	13	13/3—19/3	14/3—21/3	14 880	750—900	3.75	2.00	3.02
Ved Gisøen	5	20/3	20/3—8/4	2 725	870	4.15	3.00	3.87
Ved Lyngøen	7	17/3—18/3	18/3—21/3	6 700	800—950	3 ² /3	2.25	3.39
Omkring Gjeitung	6	17/3—20/3	19/3—21/3	2 690	820—950	5.00	2.50	3.89
Nøklingholmerne og Toska	10	20/3—25/3	20/3—4/4	8 335	900—980	3.35	2.00	3.10
Grotlefjorden—Dypevik	13	19/3—25/3	19/3—14/4	8 840	850—1000	6.44	2.00	4.54
Ved Hisken	6	23/3—26/3	26/3—2/4	1 520	980—1200	4 ¹ /7	2.50	3.72
Mellem Hisken og Korsfjorden:								
Finnaas:								
I nærheten av Øklandsvaagen	1	2/4	24/4	200	—	—	—	5.00
Fitjar:								
Drevsundet (utenfor Brandasund)	1	3/3	9/3	150	—	—	—	3.00
Gloppevaagen (Fitjarbugten)	1			150	850—1100	—	—	5.43
Sund:								
I skjærgården mellem Sælbjørnsfjorden og Korsfjorden	22			10 000	850—1100	8 ¹ /3	6 ² /3	7.32
Korsfjordens nordside—Fedje:								
Sund:								
Langs Store-Sotras sydside	6			1 530	850—1100	8 ¹ /3	6 ² /3	7.32
Korsfjordens nordside—Fedje:								
Ved Balland (Os)	1			120	850—1100	—	—	7.00
Ved Krokeidet (Fane)	1			840	850—1100	—	—	6 ² /3
Fjeld:								
Langs Store-Sotras vestside, mellem øens nordpynt og Fjeldspollen	12			6 680	850—1100	7.00	4.00	4.97

Ialt 192 500 maal sild fik man altsaa op med strandnøterne; mid-delprisen 5.15 kroner pr. maal. Som sedvanlig mistedes ogsaa endel sild, bl. a. paa grund av for sterk sammentrænging.

Opsynets onsdags-tællinger utviser følgende fordeling af fiskelagene:

Hvor	Naar					
	5/2	19/2	4/3	18/3	1/4	15/4
Ved Utsire	34	40	40	35	14	—
„ Karmøens vest-, syd- og østside	45	74	27	12	—	—
„ Fæoen	85	214	19	—	—	—
„ Røvær	100	210	7	—	—	—
Mellem Helgenes—Avaldsnes kirke og Smørsund	—	24	150	—	—	—
Smørsund—Hisken	—	—	382	356	12	—
Mellem Hisken og Korsfjorden	—	—	5	15	70	100
Korsfjordens nordside—Fedje	—	—	—	—	12	25

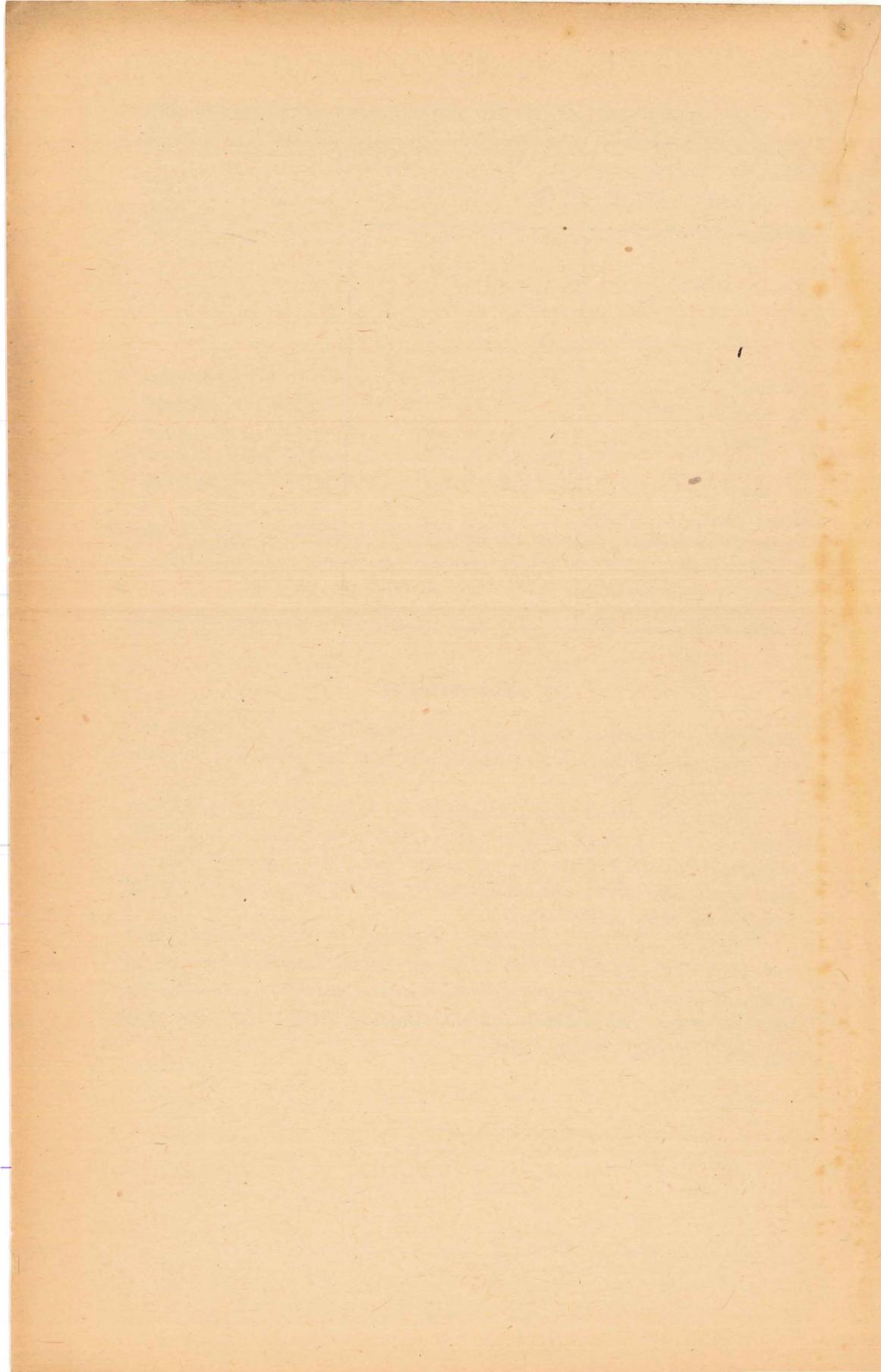
b. Med posenøter

opfiskedes i tidsrummet mellem 9de februar og 22de mars i strøket Ut-sire—Karmøen—Hisken ialt en 15 000 maal sild; i maaltønden 675—850, priserne 12—2—4.26.

Dette fiske dreves med 20 fartøier, 17 dampbaater og 3 motorkuttere; den ene av disse kuttere fulgtes av en motorbaat, hvorfra noten utkastedes, og med dette apparat indbragtes oftere pene fangster. — Her som ellers under sildefisket ivinter utvistes ikke nogen synderlig iver, for de smaa prisers skyld.

Forøvrig skal her bemerkes, at inddeling av fangstrummet ombord ved forskjellige leiligheter iaar viste sig meget ønskelig; har man en større sildemængde i et og samme rum, hvilket jo let kan indträffe, saa lider naturligvis den underste sild av trykket, og følgen herav har gang paa gang vist sig i lavere priser.

Her skal ogsaa nævnes, at notbas Ole Rabben iaar anvendte motorbaat, med spil at drive av motoren; derved kunde han klare sig med færre folk end ellers, og dette har stor betydning i vore dage.

Av foranstaaende og iagttigelser forøvrig fremgaar følgende tabel over fangstens størrelse og tilgodegjørelse efter 18de januar 1908:

Inden Lister og Mandal	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)												
	Lindesnes— Aaensire	Stavanger amt											
		Jæderen og Dalene	Remneso, Mostero	Skuenes	Aakre	Avaldsnes	Torvestad					Skaare	
							Utsire	Urter	Bjørkevær	Fæoen	Karten	Røvær med Indrevær	Haugesund— Skaareholmerne —Ramsholmerne —Smørsund
26/1							300	3 135.00					
2/2							315	3 310.00					
9/2		150	1 845.00				700	6 975.00	20	150.00			
16/2		575	5 000.00	50 425.00			1 775	15 500.00	75	570.00	250	1 625.00	150 975.00
23/2		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00		240	2 000.00			100	835.00	
1/3		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00		1 800	15 575.00	1 400	9 970.00	4 250	10 710.00	4 550 11 285.00
8/3		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00	420 1 575.00	6 760	28 060.00	200	2 050.00	1 530	9 250.00	4 080 16 950.00
15/3		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00	945 3 825.00	1 800	15 575.00	1 400	9 970.00	5 250	13 210.00	6 000 14 900.00
22/3		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00	945 3 825.00	9 860	46 100.00	200	2 050.00	1 530	9 250.00	15 160 63 130.00
29/3		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00	945 3 825.00	1 800	15 575.00	1 400	9 970.00	5 250	13 210.00	6 000 14 900.00
5/4		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00	945 3 825.00	14 260	64 400.00	200	2 050.00	1 530	9 250.00	15 880 76 630.00
12/4		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00	945 3 825.00	1 800	15 575.00	1 400	9 970.00	5 250	13 210.00	6 000 14 900.00
26/4		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00	945 3 825.00	19 700	91 600.00	200	2 050.00	1 530	9 250.00	17 370 95 130.00
10/5		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00	945 3 825.00	1 800	15 575.00	1 400	9 970.00	5 250	13 210.00	6 000 14 900.00
31/5		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00	1 400 7 575.00	21 700	101 100.00	200	2 050.00	1 530	9 250.00	23 725 141 330.00
21/6		600	5 200.00	900 7 200.00	50 425.00	1 400 7 575.00	22 700	105 600.00	200	2 050.00	1 530	9 250.00	25 625 154 000.00
				1 400	7 575.00	1 800	15 575.00	1 400	9 970.00	5 250	13 210.00	6 000 14 900.00	
							22 700	105 600.00	200	2 050.00	1 530	9 250.00	27 250 163 750.00
													5 220 41 200.00
													19 330 112 795.00

Der gik mer end sedvanlig til hjemmeforbruk iaa; tildels lastedes fiskefartøier — dampbaater og motorkuttere — med sildekasser, og saaledes spredtes denne første række virke dertil.

		Garnsild Notsild		Værdi (i kroner)									Garnsild Notsild		(kvantum, i maal)		Inden Til hjemmeforbruk							
Søndre-Bergenhus amt										Tilsammen for Søndre vaarsildedistrikt (Middelepris)	Av silden er fanget			For eksport			Inden Til hjemmeforbruk							
Sveen	Finnaas	Fitjar	Sund	Os	Fane	Fjeld	Herlø	Manger	Lindaas		ved driving	i aater med posenøter	Sal tet	Røket	Iset									
										50	500.00	50	500.00	50	500.00	450	4 635.00 (10.30)	450	4 635.00			100	350	26/1
										100	950.00	100	950.00	100	950.00	615	6 160.00 (10.02)	615	6 160.00			200	415	2/2
										100	950.00	100	950.00	100	950.00	1 170	11 820.00 (10.10)	1 150	11 670.00 20	150.00		500	670	9/2
										100	950.00	100	950.00	100	950.00	3 175	26 945.00 (8.49)	2 650	23 350.00 525	3 595.00		150	2 000	1 025
										100	950.00	100	950.00	100	950.00	1 240	10 035.00 (8.09)	1 000	8 035.00			1 240		16/2
										100	950.00	100	950.00	100	950.00	41 225	130 430.00 (3.16)	2 675	23 550.00 1 900	13 295.00	12 000	150	20 000	9 075
										150	1 150.00	150	1 150.00	150	1 150.00	13 570	85 670.00 (6.31)	4 000	23 375.00			250	13 000	320
	500	2 500.00								225	1 375.00	225	1 375.00	225	1 375.00	86 925	240 795.00 (2.77)	2 825	24 150.00 1 900	13 295.00	30 000	250	35 000	21 675
28 705	53 300.00		75	175.00						250	1 440.00	250	1 440.00	250	1 440.00	128 830	321 770.00 (2.50)	3 050	24 825.00 1 900	13 295.00	50 000	250	50 000	28 580
18 420	68 355.00	2 000	8 500.00							250	1 440.00	250	1 440.00	250	1 440.00	61 790	277 360.00 (4.49)	10 700	51 295.00			750	60 000	1 040
29 255	54 660.00	18 810	42 445.00	75	175.00					250	1 440.00	250	1 440.00	250	1 440.00	148 640	366 570.00 (2.47)	3 125	25 020.00 1 900	13 295.00	56 000	250	58 000	34 390
19 260	71 505.00	16 260	59 220.00	150	450.00					250	1 440.00	250	1 440.00	250	1 440.00	84 510	376 580.00 (4.46)	14 500	62 695.00			900	82 500	1 110
29 255	54 660.00	22 070	47 515.00	75	175.00					250	1 440.00	250	1 440.00	250	1 440.00	152 000	371 790.00 (2.45)	3 125	25 020.00 1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	36 500
20 220	77 905.00	45 510	150 885.00	150	450.00					250	1 440.00	250	1 440.00	250	1 440.00	117 060	489 260.00 (4.18)	15 000	63 945.00			1 250	114 000	1 810
29 255	54 660.00	22 070	47 515.00	75	175.00					250	1 440.00	250	1 440.00	250	1 440.00	152 000	371 790.00 (2.45)	3 125	25 020.00 1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	36 500
20 220	77 905.00	59 370	207 480.00	150	450.00					250	1 440.00	250	1 440.00	250	1 440.00	133 690	563 455.00 (4.21)	15 000	63 945.00			1 500	130 000	2 190
29 255	54 660.00	22 070	47 515.00	75	175.00	150	375.00			100	250.00	250	1 440.00	250	1 440.00	152 250	372 415.00 (2.45)	3 125	25 020.00 1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	36 750
21 360	84 960.00	64 705	226 515.00	150	450.00	300	2 250.00			250	1 440.00	250	1 440.00	250	1 440.00	144 185	620 295.00 (4.30)	15 000	63 945.00			1 500	140 000	2 685
29 255	54 660.00	22 070	47 515.00	150	325.00	200	500.00	50	125.00	25	60.00	150	375.00	250	1 440.00	152 500	373 000.00 (2.45)	3 125	25 020.00 1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	37 000
22 140	89 785.00	67 205	243 165.00	300	1 265.00	2 040	16 175.00			2 400	16 050.00					157 010	707 660.00 (4.51)	15 000	63 945.00			1 500	150 000	5 510
29 255	54 660.00	22 070	47 515.00	150	325.00	200	500.00	50	125.00	25	60.00	150	375.00	250	1 440.00	152 500	373 000.00 (2.45)	3 125	25 020.00 1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	37 000
26 110	114 975.00	71 000	268 740.00	300	1 265.00	8 640	64 200.00	120	840.00	840	5 600.00	2 400	16 050.00			178 015	846 890.00 (4.76)	15 000	63 945.00			1 500	170 000	6 515
29 255	54 660.00	22 070	47 515.00	150	325.00	200	500.00	50	125.00	25	60.00	150	375.00	250	1 440.00	152 500	373 000.00 (2.45)	3 125	25 020.00 1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	37 000
28 805	131 950.00	72 980	285 240.00	300	1 265.00	11 530	84 400.00	120	840.00	840	5 600.00	5 280	27 570.00			193 225	954 535.00 (4.94)	15 000	63 945.00			1 500	185 000	6 725
29 255	54 660.00	22 070	47 515.00	150	325.00	200	500.00	50	125.00	25	60.00	150	375.00	250	1 440.00	152 500	373 000.00 (2.45)	3 125	25 020.00 1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	37 000
30 915	147 055.00	76 520	318 870.00	300	1 265.00	11 530	84 400.00	120	840.00	840	5 600.00	6 680	33 170.00			203 810	1 030 870.00 (5.06)	15 000	63 945.00			1 500	195 000	7 310
29 255	54 660.00	22 070	47 515.00	150	325.00	200	500.00	50	125.00	25	60.00	150	375.00	250	1 440.00	152 500	373 000.00 (2.45)	3 125	25 020.00 1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	37 000
32 000	157 075.00	77 500	323 730.00	300	1 265.00	11 530	84 400.00	120	840.00	840	5 600.00	6 680	33 170.00			207 500	1 055 500.00 (5.09)	15 000	63 945.00			1 500	197 000	9 000

billige mat let i fjorddistrikterne. Forhaabentlig vil vort eget land herefter traenge mer og mer sild; en omsorgsfuld behandling av silden, fra den tages op av sjøen, til den kan frembydes i pen og ren emballage, vil i

Vaartorskefisket i 1908 i Nordre-Bergenhus og Søndre vaarsildedistrikt

imøtesaaes paa grund av de daarlige sildepriser med spændt interesse, og man hadde anskaffet en mængde redskaper derfor; men trods baade stor iver og bedre arbeidsveir end almindelig for aarstiden fangedes der ikke synderlig mer end de nærmest foregaaende aar. Paa Bremanger-havet fik man henved halvparten av alt hvad der fangedes; ellers viste fisken sig meget flygtig, idet den gjerne saavel gik som kom med silden. De fiskere, som laa efter torsken, gjorde det dog gjennemgaaende ulike bedre end dem, for hvem sildefisket endnu stod som det fornemste.

Nordre-Bergenhus.

I Selje opsynsdistrikt

hadde man hele februar igjennem saa urolig veir, at ordentlige fiskeforsøk ikke kunde gjøres. Med mars kom bedre veir, som varte i længere tid; men nogen fisketyngde kunde ikke merkes, — man haabet i det længste paa bedring, men temmelig forgjæves. — I fisket deltok 86 baatlag — 432 fiskere, som hovedsagelig benyttet garn; naar undtages en 6—7 motorbaater, bruktes udelukkende almindelige seil- og robaater. Der fangedes ialt omtrent 90 000 torsk, som fordestmeste tilvirkedes som klipfisk av fiskerne selv, — nogen førstehandspris kan saaledes ikke opgives; der opsamledes 57 hl. dampmedicintran og 196 hl. lever til andre transorter (leverholdighet 250—350, fettholdighet 55 %) samt 182 hl. rogn. — Derhos fangedes omtrent 20 000 sei.

I Vaagsvaag opsynsdistrikt

kunde man først komme paa sjøen den 13de februar, da enkelte rykbaater fra Faldet indbragte optil 50 torsk; der sattes straks garn derute, men for uveis skyld fik man intet nævneværdig utrettet før dagene 19de—22de

februar, da henved et snes motorbaater daglig kunde komme tilbake med 250—600 fisk fra Bremangerhavet, mens man længer nord litet fik. I uken 23de—29de februar ilandbragtes likeledes — trods delvis landligge — en 38 000 torsk. I de første 3 uker av mars fiskedes fremdeles ret godt paa Bremangerhavet i sjeldent rolig veir, hvorunder motorbaaternes overlegenhet likeoverfor robaaterne i høi grad gjorde sig gjeldende; baade den ene og den anden kunde da faa optil 1 000 fisk i drætten. I uken 22de—28de mars avla endelig torsken det sedvanlige fangstfelt utenom Vaagsøen, Faldet—Hesten, et ordentlig besøk, — enkelte baater kunde da faa optil 300 torsk pr. dag her; i de allersidste dage av mars landligge. Med en dampbaat, „Ruth“, som deltok i dette fiske, fangedes ialt en 20 000 torsk; forøvrig dreves fisket av ialt 107 baatlag, 561 mand, som tilsammen fik en 290 000, — saa totalfangsten kom paa 310 000, hvorav omrent 20 000 med liner — resten med garn. Fiskepriserne 45—40—44. Av rogn 520 og av lever 980 hl.; for leveren betaltes 12—13 øre pr. liter, rognpriserne fortiedes. Saagodtsom al lever dampedes, dens gjennemsnitlige fettholdighet 50 %; kun 30 hl. til andre transorter. Sløiet veiet 100 garntorsk 340 kg. — Av sei fangedes ialt en 30 000 stykker; dens pris 25—35.

I Bremangerpollen opsynsdistrikt

kunde man i februar kun arbeide paa pollen; tilhavs kom fiskerne ikke paa grund av ruskeveir. Det bedste fiske foregik paa Bremangerhavet i uken 8de—14de mars, da der optokes vel 50 000 torsk; den 26de mars betragedes havfisket forbi. Inde paa Bremangerpollen vedblev man med smaaagarnene til i begyndelsen av april; som tidligere nævnt gjorde silden en avstikker derind i slutningen av mars, og heri laa vistnok grunden til, at man kunde fiske torsk saa længe. — Ialt tilfaldt der dette distrikt 180 000 torsk — 152 000 fra havet og 28 000 fra pollen; 107 fiskelag, 425 mand, hadde indbragt dette fiskeparti, hvorav man fik 175 hl. dampmedicintran og 175 hl. lever til andre transorter (leverholdighet 250—310 og fettholdighet 38—50 %) samt 310 hl. rogn (rognholdigheten varierte mellem 400 og 900), — leverens middelpriis 11, rognens 10. Fisken viste sig baade leverholdigere og veggigere end de nærmest foregaaende aar; sløiet veiet 100 fisk iaar 290—315 kg. Al fisken oparbeides av fiskerne selv til klipfisk. Man hadde saagodtsom udelukkende brukt garn. — Av sei fik man ialt 30 000 stykker, som ogsaa fiskerne selv tilvirket.

I Kalvaag opsynsdistrikt

utrettedes litet eller intet før 20de februar; senere fik man bedre og i mars det herligste veir. I februar fiskedes kun indenfor og i Frøiskjærerne;

men ogsaa i mars, da man vidste om fisketyngde paa Bremangerhavet, holdt forholdsvis mange av distriktets folk sig derfra efter de første forsøk for at undgaa forviklinger med de bedre (med motorbaater) utrustede fiskere fra andre distrikter — især fra Vaagsvaag, som iaar søkte dit, — de fra Kalvaag, som holdt ved derute, mistet tildels adskillig fiskeredskap. — Ialt indfangeses en 150 000 torsk av henved 100 fiskelag, omrent 500 mand, og man fik omrent 145 hl. dampmedicintran (fettholdighet 35—50 %), 79 hl. lever til andre transorter og 273 hl. rogn; den paa Bremangerhavet fangede fisk viste sig baade større og jevnere samt fettere end den, man fik længer inde, — vegten henholdsvis optil 350 og ned til 250 kg. Den runde fisk betaltes med omkring 40 og leveren med 10—12. — Derhos fik man en 60 000 sei, hvorav 18 hl. medicintran, 62 hl. lever desuden og 95 hl. rogn; seiens leverholdighet 400—600 og dens levers fettholdighet en 25 %. Seien betaltes med 25—20 og dens lever med omkring 7.

I de sydlige dele av amtet

fangeses ogsaa iaar kun en mindre del — av omrent 80 baatlag ialt en 20 000 torsk og 60 000 sei, hvorav omrent halvparten paa Kinn, resten paa de sydlige kystherreder; der opsamleses omrent 50 hl. torske- og 75 hl. seie-lever samt 25 hl. torskerogn. Ca. 80 % av fisken, saavel sei som torsk, saltedes.

Søndre vaarsildedistrikt.

I Søndre-Bergenhus

indskrænket torskefisket sig til et minimum — en 40 000 torsk ialt, hvorav omrent 10 000 paa strækningen Lindaas—Fjeld, 5 000 paa Sund, 2 500 paa Fitjar, 15 000 paa Finnaas og 7 500 paa Sveen; nordenom Sælbjørnsfjorden foregik fisket i tiden $20\frac{1}{2}$ — $21\frac{1}{3}$, søndenfor i løpet av mars, og ialt en 300 baatlag, 750 mand — mestendels dyspagnfiskere, deltok i fisket. Henved halvparten av dette parti omsattes paa bytorvene, og av den anden halvpart erholdtes 40 hl. lever og 20 hl. rogn; rundfiskpriserne 60—25—40. — Derhos fangeses en 250 000 sei — 200 000 herav paa Finnaas, resten paa de øvrige kystherreder.

For værene utenfor Haugesund

fangeses i løpet av februar og mars samt i begyndelsen av april ialt en 40 000 torsk og 125 000 sei — den ene halvpart paa Torvestad, den

anden paa Skaare herred; strøkene straks utenom Fæøen og omkring Bleiskjærne de bedste fangstfelter.

Utenfor Karmøen

opfiskedes ivinter av omtrent 300 baatlag, 1 400 mand, ialt kun en 150 000 torsk og 100 000 sei, hvorav henholdsvis 80 000 og 80 000 paa Aakre og Avaldsnes — resten paa Skutenes; i februar fiskedes hovedsagelig med garn, i mars ogsaa med liner. Denne fangst gjordes langs øens vestside; søndenom og østenom øen fandtes ikke fisk. Ogsaa iaar sendtes forholdsvis meget til de hermetiske fabrikker.

Langs Jæderen

fangedes paa omtrent 100 smaabaater, hver med 2—3 mand og 10—15 garn, i løpet av mars omtrent 7 500 torsk, 80 % herav paa Haaland — resten paa Haa; det meste av denne fisk solgtes paa torvet i Stavanger i sløiet og letsaltet stand for 17—20 øre pr. kg., — hver slik fisk veiет ca. 2,5 kg.

Utenom Egerøen—Aaensire.

Utenom Egerøen deltok i februar og begyndelsen av mars en 50—60, senere (etter vaarsildfiskernes hjemkomst) en 100 baater i torskefisket; man sluttet først midt i april, ja enkelte fortsatte etter paaske ogsaa og holdt ved til i begyndelsen av mai. Hver av disse 100 baater fisket for ca. 300 kroner, torsk for 200 og sei for 100; i det hele 40 000 torsk à ca. 50 og 40 000 sei à ca. 25 øre. Det væsentligste fiske fandt sted paa flaket søndenom Skarvøen (ved indløpet søndenfra til Egersund); seien fangedes helst i det dypere vand søndenom Svaaholmen. Den meste fisk gik rund til Stavanger; en mindre del opkjøptes av folk fra Svinør, som straks sløiet og saltet fisken og vilde „klippe“ den efter hjemkomsten.

Utenom Aaensire drev ivinter en 40 baater, hver med 2—4—3 mand og en 15 garn, torske- og seifiske; torskefisket helst i den optil 40 favner dype rende mellem Siregrunden og fastlandet, seiefisket likesaa i det omtrent 100 favner dype vand utenfor Berefjord. Her fangedes ialt 45 000 fisk — halvparten torsk og halvparten sei, hvorav $\frac{2}{3}$ paa Nes og Hitterø og $\frac{1}{3}$ paa Sogndal; torsken betaltes med 10—12—11 øre pr. kg. (paa 100 kg. gik gjerne 25—30 fisk) og seien med omkring 27 øre pr. stykke. Omtrent $\frac{1}{3}$ av torskefangsten sendtes rund i is til Kristiania, $\frac{1}{3}$ gik sløiet og saltet østover, og den sidste tredjedel tilvirkedes som klipfish; av seien gik det allermeste rund i is til østlandsbyerne.

Forøvrig østenfor Egersund intet vaartorskefiske.

Efter det nu anførte og opsynets iagttagelser idetheletat fremkommer følgende tabel:

Inden	Fiskepartiet (antal torsk)										Priser for fisken (rund) lever rogn	
	Lever Dampmedicintran Rogn			i hektoliter								
	Nordre-Bergenhus			Søndre vaarsildedistrikts								
	Selje	Bremanger	Ellers	Søndre-Bergenh.	Utenfor Hauges.	Utenfor Karmoen	Langs Jæderen	Egerøen—Aaensire		Ialt		
16/2	500	500			2 500	10 000		5 000	18 500	60—45—50		
	1 2 1	1 1 1	1 1	1 1	4 1 2	6 5	1 1	2 2 5	13 5 14	13—11—12 10		
23/2	12 500	20 000		2 500	10 000	27 500		10 000	82 500	60—45—50		
	9 15 30	15 24 50	1 1	4 1 2	12 8	12 2 13	1 1	5 3 10	57 44 113	13—11—12 10		
1/3	30 000	80 000	2 500	7 500	22 500	50 000		15 000	207 500	60—45—50		
	20 35 70	60 95 175	6 5	9 6	24 15	18 7 24	1 1	5 5 15	142 142 310	13—11—12 10		
8/3	45 000	187 500	5 000	15 000	32 500	85 000	2 500	25 000	397 500	60—40—50		
	32 52 96	135 215 400	13 9	16 10	34 19	30 14 45	1 2 5	5 10 24	265 293 608	13—10—12 10		
15/3	100 000	360 000	10 000	30 000	37 500	115 000	5 000	40 000	697 500	60—35—47		
	65 118 200	235 420 720	25 16	31 18	38 20	40 20 60	1 4 10	10 15 36	444 577 1 080	13—10—12 10		
22/3	150 000	475 000	15 000	37 500	40 000	135 000	7 000	50 000	909 500	60—30—45		
	92 180 285	310 555 890	38 23	38 20	40 20	40 40 90	1 5 12	20 15 40	579 795 1 380	13—10—11 10		
29/3	200 000	510 000	17 500	40 000	40 000	147 500	7 500	57 500	1 020 000	60—25—44		
	120 240 350	332 600 920	44 24	40 20	40 20	40 50 100	2 5 12	24 16 42	642 911 1 488	13—10—11 10		
10/5	205 000	525 000	20 000	40 000	40 000	150 000	7 500	62 500	1 050 000	60—25—44		
	130 240 355	350 612 930	50 25	40 20	40 20	40 52 100	2 5 12	28 16 42	680 925 1 504	13—10—11 10		

Omtrent 775 000 torsk saltedes til klipfisk, og en 200 000 overtok de hermetiske fabrikker, mens resten — 75 000 — gik til bytorvene eller av fiskerne tokes til eget forbruk.

A v sei

fangedes i det hele en 750 000—200 000 i Nordre-Bergenhus, 250 000 i Søndre-Bergenhus og 300 000 i Stavanger amt; paa første haand betaltes 35—15—25 øre pr. sei. Omtrent én tredjepart saltedes, den anden tredjepart tokes under behandling av de hermetiske fabrikker, og resten kom den almindelige husholdning tilgode; av leveren erholdt man en 100 hl. medicintran, leverholdigheten 400—700, leverens fettholdighet en 25 % og leverprisen omkring 7.

Ved „smaafiske“

antages endelig tjent godt og vel 60 000 kroner paa første haand — dette dels for levende torsk og dels for flyndre og hyse; det allermeste herav tilfaldt Nordre-Bergenhus.

Bulandet i Askvold viste sig iaar som et godt flyndrevær. Fra midten av februar til utgangen av mars laa en 25 baater, hver med 6—16—10 garn (i regelen 2 garn i hvert sæt) og etpar mand, efter flyndren, og dagsfangsten varierte gjerne mellem 10 og 100 kg. pr. baat, hvorfor en 35 øre pr. kg. — Av hyse fik man ogsaa et forholdsvis ansélig kvantum i Bulandet — i januar, februar og mars. Her benyttedes liner, 600—3 000—1 200 krok pr. baat, med sild som agn; der trakkes flere ganger daglig, efter endt dagverk hadde man gjerne 20—150 kg. i baaten, og prisen 10—30 øre pr. kg. Den sammen med hysen indfangede torsk, lange og brosme sendtes helst fersk til fiskeauktionen i Bergen. — Enkelte baater skulde saaledes fisket for over 1 000 kroner i løpet av aarets 3 første maaneder. Baade flyndren og hysen eksportertes iset.

Forøvrig dreves „smaafiske“ hovedsagelig i Kinn, Bremanger og Selje samt utenfor Karmøen. Av hyse, hvis middelpriis kan sættes til 20 øre pr. kg., regnes optat i vaarsildedistrikterne ialt en 100 000, og av flyndre likeledes en 75 000 kilogram.

Vaarsilde- og torskefisket vedkommende.

Om vaarsilde- og torskefisket iaar bemerkes videre:

Den største trafik

hadde man i sidste halvpart av februar og første halvpart av mars. Ifølge opsynets tællinger fandtes den 26de februar i søndre distrikt 675 not- og 1 300 andre fiskelag, 200 „seilere“, 80 kjøpefartøier og 140 landkjøpere — med tilsammen en 17 500 mennesker; i nordre distrikt henholdsvis 45, 725, 15, 40, 100 og 5 000. — Noget ulykkestilfælde vites ikke indtruffet iaar.

Sundhetstilstanden

maa betegnes som god; herom nærmere i følgende lægeberetninger:

1. *Fra fiskerilæge Eyvind Jensen.*

Der landgik ikke sild ved Skutenes iaar. Stedets fiskere og nogen faa fremmede holdt sig dog paa pladsen, da de lave priser paa sild ikke fristet dem til bortreise. Der fiskedes endel torsk.

Sykehuset tokes ikke i bruk.

Aarets arbeide gir ikke anledning til mange bemerkninger. Der behandles 64 sildefiskere med 85 konsultationer og 12 torskefiskere med 17 konsultationer.

Følgende sygdommer kom til behandling:

Luftveiscatarrer	26
Vulnera, contusioner	13
Ulcera, furuncl.	4
Neurasteni	2
Asthma	1
Cephalalgia	1
Caries dent.	4

Tuberculose	2
Tæring	1
Anæmi	1
Dyspepsi & acide	2
Synovilis	3
Colica	3
Gastroenterit	2
Hernia	2
Andre sygdommer	6
	74

Torskefiskere:

Hernia	1
Lymphangit	3
Luftveiscatar	2
Caries dent	1
Tumor	1
Ulcus ventric.	1
Acut gastrit	1
Rheumat.	1
	12

2. *Fra distriktslægen i Karmøen.*

Jeg tillater mig herved at gi en kort beretning om min virksomhet som fondets læge.

Da fisket for Karmøens vedkommende var ubetydelig og derfor fiskernes antal her forholdsvis litet, var de av mig behandlede patienter ikke saa mange.

Paa Akre sykehus hadde vi kun 4 patienter liggende:

1 lidende av difteri	med 12 liggedage
1 — - angina & rheumat. „	21 —
1 — - neurastheni. „	15 —
1 — - abscessus genus. „	11 —
tilsammen 59 liggedage	

Paa kontoret hjemme og paa kontoret paa Akre sykehus under mine besøk der (14 ganger) behandlede jeg 117 patienter.

De forskjellige sygdomsformer stiller sig saaledes:

Abscessus	3
Angina	9
Bronchitis	5

Catarrhus	16
Cephalalgia	3
Cerumen auris	1
Colica	2
Contusio	2
Corpus alien. cornece	2
Cystitis	2
Diarrhoe	6
Distorsio	4
Extractia dent.	5
Fract. costæ	1
Furunculosis	3
Gastritis	7
Gonitis	1
Iternia ingvin.	1
Itondeolum	1
Hæmorrhoid.	1
Impetigo	1
Influenza	9
Ischias	1
Laryngitis	1
Lumbago	1
Lymphangitis	1
Neurasthenia	1
Obstructio	2
Panaritium	5
Periostitis	1
Pleunodyne	3
Rheumatismus	5
Tendovaginitis	1
Ulcera	5
Vulneno	4

Sykehusbudgettet var paa forhaand opgjort med:

a. Distriktlægens gage	kr.	400.00
b. — kost- og skydsgodtgjørelse	„	125.00
c. Husleie	„	350.00
d. Andre utgifter ved driften	„	490.00
	kr.	1 365.00

Det endelige budget blev:

a. Distriktlægens gage	kr.	400.00
b. — kost- og skydsgodtgjørelse	„	106.40

c. Husleie	kr.	350.00
d. Andre utgifter ved driften	"	351.84
	kr.	1 208.24

Altsaa en mindreutgift av kr. 156.76

3. *Fra fiskerilæge R. Lundevall.*

Sundhetstilstanden blandt sildefiskerne paa Kalvaag iaar var god. Ret mange blev dog angrepet av influenza. Der var en del alvorligere tilfælde iblandt av denne sygdom, men i regelen optraadte den let og uten komplikationer. Av andre smitsomme sygdommer saaes blot 2 tilfælde av kusma. Der blev behandlet 510 patienter, der led av følgende sygdommer:

Abscesser, furunkler }	76
Phlegmoner, panaritier	
Angina	4
Anæmia	3
Appendicit	1
Bronchit, forkjølelse, influenza	105
Combustio	7
Diarrhoea	15
Distorsio, contusio	9
Dyspepsia	21
Fracturer	4
Hernia	2
Hudsygdommer	10
Lumbago	11
Lymfangit, lymfadenit	8
Lungetæring	1
Lungebetændelse	1
Neurasthenia	4
Nyresygdom	1
Parotitis epidem.	2
Pleurit	2
Rheumatisme	29
Tandsygdommer	33
Tendovaginit	14
Vulnera, ulcera	67
Øiensygdommer	13
Øresygdommer	8
Andre sygdommer	59
	tilsammen 510

Paa sykehuset behandles:

Appendicit	1
Fract. antebrachii	1
Hernia incarcerata	1
Herpes zoster	1
Influenza	2
Lungebetændelse	1
Lymfangit	2
Nyresygdom	1
Phlegmone	2
Pleurit	2

tilsammen 14

Kalvaag sykehus mottok den første patient 15de februar og lukkedes 25de mars. 3 gjenliggende patienter blev da overført til Florø sykehus. 168 liggedage.

4. *Fra fiskerilægen for Vaagsvaag, cand. med. K. P. Mortensen.*

Sundhetstilstanden var god. Der optraadte en del tilfælde av influenza; epidemien var godartet; kun et faatal av de angrepne var arbeidsudgytige 2—3 dage. Forøvrig optraadte ingen smitsomme sygdommer. Av alvorligere sygdomstilfælde kom under behandling:

Pneumoni (lungebetændelse)	1 tilfælde
Ulcus ventriculus (mavesaar)	1 —
Fractura antibrachii (brudd av underarm) 1	—

Patienten med ulcus ventric. indlagdes paa vaarsildfondets sykehus i Florø. Patienten, der brak armen under arbeide i maskinen paa en motorbaat den 26de mars, behandles i sit hjem i Moldøen til medio april, da han reiste til Bergens sykehus. Ingen døde under fisket.

De forskjellige tilfælde, der behandles, var:

Pneumoni	1
Dyspepsi	8
Abscesser, phlegmoner, lymfangiter	19
Rheumatiske sygd.	4
Influenza	11
Ulcus ventriculi	2
Angina lacunaris	3
Catarrhus	4
Vulnera	5
Herpes	1

Akut diarrhoe	1
Vitium cordis	1
Fractura antibrachii	1
	61

Efter justitsdepartementets bestemmelse holdtes kontordage paa Vaagsvaag 2 ganger ukentlig, tirsdag og lørdag. Da ingen fiskere var ankommet før medio februar, begyndte jeg mine reiser den 18de februar og sluttet den 28de mars, idet de fleste fiskere da var reist, og opsynet skulde hæves den 1ste april.

Ialt foretokes 12 faste reiser til Vaagsvaag. Paa kontoret hadde jeg 113 konsultationer. I kvarteret tilsaaes syke 7 ganger (under 3 km.); desuten 2 reiser (1 til Vaagsvaag og 1 til Skavøpollen).

Veiret var under hele fisket udmerket; der var saaledes ikke landligge for uveir en eneste dag fra fiskets begyndelse til dets avslutning.

Opsynet

forestodes av undertegnede, som med inspektionsdampsksibet „Trænen“ reiste i sørnre distrikt i februar og i nordre i første halvdel av mars.

Videre benyttedes 2 skøiter, 1 med og 1 uten motor; den første med løitnant Alf Jørgensen ombord i nordre, den anden med løitnant S. Johannessen i sørnre distrikt.

Opsynsbetjentene ved torskefisket i nordre distrikt Indrehus, Sørbotten, Sjaastad, Hartmann og Wiig ydet likesom tidligere assistanse under det i deres distrikter forefaldne sildefiske. Endvidere tjenstgjorde løitnant Proet samt d'hrr. Thore O. Storesund, D. Brun, S. O. Høksaas, J. F. Weltzien og C. Kjeldsen som assistenter.

I mukter til statskassen indkom kr. 760.00; likeoverfor de fleste forseelser kom loven av 24de september 1851, § 6, til anvendelse.

Som fiskedommer i sørnre distrikt forrettet sorenskriveren i Karmsund; i nordre distrikt nødvendiggjorde ikke forholdene dommerhjælp iaar heller.

De med opsynet forbundne utgifter beløp sig til ialt kr. 20 259.22, hvorav

til leie og drift av fartøier	kr. 6 778.76
- lønninger m. v.	" 7 929.42
- telegrafering	" 3 445.95
- baatmerker	" 1 536.47
- kontorhold m. v.	" 568.62;

hertil kommer hvad det under amtmanden i Nordre-Bergenhus hørende torskeopsyn kostet, antagelig en 1 500 kroner.

Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.

Som svar paa det til dem, som ivinter brukte vaarsildopsynets baatmerker, rettede spørsmaal — „hvilke foranstaltninger til fiskeribedriftens fremme ansees ønskelige“ — indløp — dels under, dels efter fisket — følgende:

1. Norges geografiske opmaaling vedkommende:

Fuldkommere oplysning om dybdeforhold og bundens beskaffenhet paa strækningen utenfor Jæderens rev—Stat, navlig for torskefiskets skyld.

2. Fyr-, merke- og ringe-væsenet vedkommende:

a. Fyrlamperne ved Aakrehavn, paa Marøen og ved Kvalevaag — Karmøens vestside — bør tændes midt i august og først ved utgangen av april slukkes.

b. Inddeling av Espevær fyrs lysomraade — saaledes, at fyret bl. a. faar en lyssektor, som viser klar østenom Rødholmerne—Ramsholmerne, og en anden, som, saavidt mulig, fører fri mellem Lodersø og Hovsø.

c. En fyrlampe paa Kjeholmen — for indseiling til Espevær nordenfra — og én paa Dyrnes for indseiling mellem Nordørne og Holsørne m. v.

d. Fyrlampe for havnen ved Ytre-Hauge, Bremangerpollen.

e. Sterkere lys fra Hovdenes, utenom Vaagsvaag i Nordfjord.

f. Et større seilmerke ved indløpet til Veavaagen — enten paa Østre-Kvitingen eller paa Svartholmen — og søile paa Skarveskjærfluen sammesteds; derhos, om mulig, merker paa Kvitinggrunden og Dypaalen, utenfor Veavaagmundingen.

g. Merker paa Steinsboen og Rolfsboen, $\frac{1}{4}$ mil nordenom Urter.

h. Merke paa Bjørkeværgrunden, sydvestenom Røvær.

i. Flere merker paa grundene mellem Kraakeskjærrene og Store-Skaareholmen, utenfor Haugesund.

- j. Merke paa Svartenesfluen, ved Espeværs nordside.
- k. Rettelse av en stang ved Rognaldsvaagens (Kinn) sydside.
- l. Merker ogsaa langs den led mellom Bremangerøen og Frøien, i Bremanger, som gaar omtrent parallelt med og indenfor den nu opmerekede led, — samt paa endel boer i Bremangerpollen.
- m. Merke paa Seieboerne, utenfor Vaagsvaag.
- n. Flere fortøyningsringer i 1) Aakrehavn, 2) Osnesgavlen, 3) Fæøen (navnlig for østre havn) og 4) Røvær (her især for Sandsundet).
- o. Nogle ringer ved Nordvaag, Espevær.
- p. En ring til i Rognaldsvaagens sydside.
- q. Fortøyningsbøie og ringer for havnen ved Ytre-Hauge, Bremangerpollen.

Her faar ogsaa nævnes, at vedkommende postbaatsørere har ytret ønske om flytning til Glette av det paa Gitterø i Røvær nu staaende fyr.

3. Havnevæsenet vedkommende:

- a. Havn ved Hemnes, Karmøens vestside, — for bedre utnyttelse av torskefisket derutenfor.
- b. Mudring i og bedre dækning av Ferkingstadvaagen.
- c. Baatalmenningen i Aakrehavn maa ikke optages av oplagte fartøier.
- d. Mudring og bedre landingsplads i Førlandsvaagen, straks nordom Haugesund.
- e. Paalideligere havn ved Lyngholmen i Sveen, hvor den store ulykke i 1906.
- f. Farbargjørelse av Heiemark- eller Store-Strømmen, Hufteren i Sund — Søndre-Bergenhus.
- g. Havn ved Nesje i Bremanger — ved hjælp av en molo mellom Nesje og Nesjeryggen.
- h. Brukbart tilholdssted ved Sinneset, inderst i Bremangerpollen.
- i. Redningsvor for Revviken, paa nordsiden av Vaagsøen i Selje.
- j. Utdypning av Sildens søndre havn, Selje, hvor nu plads kun for etpar farkostér.
- k. Bedre landgangsvor for Indre-Fure, Stat.
- l. Redningsvor i Hoddevik, Stat.
- m. Forbedring av baathavnen ved Ervik, Stat, „da landingsstedet ikke kan befærdes under lavvand.“

4. Post- og telegraf-væsenet vedkommende:

- a. Stormsignaler i fiskeværene.
- b. Telefonstation etsteds paa kysten mellom Haugesund og Mølstrevaagen, helst i nærheten av Bleiviken.

- c. Telefonstation ved Lyngholmen, i Sveen.
- d. En telefonstation ved Langevaag og én paa Hisken, begge i Finnaas.

e. Rikstelefonstationer ved Vaagsvaag, i Hoddevik og i Aarvik, samtlige steder i Selje.

Endelig frembæres herved atter det enstemmige ønske, at fisketelegrafstationerne aapnes tidligere end i de senere aar, og at man faar adgang baade til telegrafering og telefonering fra stationerne.

5. Veivæsenet vedkommende:

- a. Paa Utsire ønskes vei ogsaa mellem Kvalviken og Østmarken.
- b. Paa Fæoen (Torvestad) tiltrænges vei mellem den, som fører mellem vestre og østre havn, og Kvaløsundet.
- c. I Røvær savnes desværre endnu den i mange aar saa attraaede vei til og fra Brødvarden.
- d. Fra hovedveien gjennem Sveen vilde arme til Lyngholmen og Mølstrevaagen komme vel med.

6. Videre ønskes:

- a. Flere redningsskøiter.
- b. Bere brøndstel i fiskeværene.
- c. Fiskerhjem i Vaagsvaag, Selje.
- d. Hjælp til anskaffelse av tidsmæssigere fangstmateriel.
- e. Omhyggeligere behandling av vaarsilden, og nye markeder for den — bl. a. i vort eget land; under forseiling bør silden ligge i kasser (disse helst av en bestemt størrelse — 1 hektoliter f. eks.), — ikke løs i større mængde i et og samme rum, hvorved den underste presses for meget, — og endelig altid fuldkommen renslighet!

7. Endelig — lovene og opsynet vedkommende:

- a. Damp- og motor-baater holde sig godt fra land, hvorunder man forbereder sig til kasting, og klar av sætterier, saa deres larm ikke skal virke forstyrrende; i betragtning av den hensynsløshet, som altfor ofte utvises, kunde man ønske uttrykkelig forbud baade mot fiskeredskaper i og mot propellerfarkoster utenfor det almindelige farvand (navnlig postbaatruterne). Især advares mot bundsætsslæng i almindelig farvand, da disse kan forvolde forlis og forfærdelig ansvar for vedkommende fisker; likesaa indtrængende anbefales propellerhætter — for forebyggelse af skade saavel paa egen farkost som paa andres redskaper. — Og ingen uvorren fremfærd — især i trange havner og farvand samt forbi lastede farkoster!

- b. Ensfarvede og ensartede vak paa sammenhørende fangstredskaper; garn og liner, saavidt mulig, i én og samme retning i sjøen!
- c. Posenøsterne kun i rum sjø, naar ikke landfiske med dem tilsigtes, — saa ikke sætterierne (strandnøsterne inkl.) fornærmes!
- d. Deling av fiskehavet mellem de mer og de mindre fremkommelige farkoster (dette krav skriver sig helst fra dem, som iaar laa paa Bremangerhavet efter torsk).
- e. Paabudet i vaarsildloven av $\frac{24}{9}$ 1851's § 9 om „dobbel eller andet kjendelig merke“ paa notplerterne ønsker endel notfiskere strøket, idet — anfører de — slike vak i strøm, storm og sjøgang kan lette dræggen med den følge, at fangsten tapes; de samme — i Nordlands og Tromsø amter hjemmehørende — folk ber om fritagelse for landslot av stæng ved nøkne klipper og skjær.
- f. Notopgjør hurtigst mulig — ikke som i en aarrække først en tid efter hele fiskets ophør!
- g. Endel torskefiskere i Nordre-Bergenhus ønsker adgang til at sætte ogsaa aftenen før helligdag og — ifald saadan adgang indrømmes — forbud mot at trække igjen før næste hverdags morgen. — Saagodtsom alle sildefiskere ønsker samstemmighet i loven av $\frac{24}{9}$ 1851 og den av $\frac{26}{6}$ 1893 om tidspunktet for arbeidets gjenoptagelse efter helligdagsstilheten; en flerhet av notfiskerne har anbefalt sidstnævnte lovs bestemmelse forsaaividt under vaarsildfisket ogsaa.
- h. Samfiske fremdeles omkring grænsen mellem Nordre-Bergenhus og Romsdals amter, idet — anføres der — en for Sande herred ivinter fattet vedtægt forekommer folk fra Stat tilhinder for deres torskefiske.
- i. Mere — og med tilstrækkelig materiel utstyrt — opsyn, for fuldkomnere avvergelse av overgrep baade paa og utenfor fangstfelterne!

Samtlige de under 1, 2, 3, 4, 5 og 6 opregnede krav anbefales imøtekommel, saasnart omstændigheterne det tillater; men alle disse krav kan fornuftigvis ikke siges like beføjet. Hvad de under 7 anførte angaaer, bemerkes her kun, at en fuldkommengjørelse av lovene vedrørende vaarsildfiskeriet og det dermed sammenfaldende torskefiske ikke bør utstaa længer.

Juli 1908.

H. L. Buvik.
